

Onderwerp Verwervingsstrategie Voorzieningen Gewoon in de Wijk: naar een toekomstbestendige sociale basis, begeleiding en sociaal wijkteam	
Nummer	2021/34505
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	1.2 Sociale basis; 2.1 Voorzieningen volwassenen
Afdeling	MO
Auteur	Duker, J.W.
Telefoonnummer	023-5115041
Email	jwduker@haarlem.nl
Kernboodschap	Het college start een dialooggerichte aanbesteding van ondersteuning in de sociale basis, het Sociaal Wijkteam en de Wmo-maatwerkvoorziening Begeleiding. Dit moet er voor zorgen dat deze ondersteuning passend en betaalbaar blijft.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter bespreking naar de commissie Samenleving conform de afspraak de commissie te betrekken bij de verwervingen in het sociaal domein.
Relevante eerdere besluiten	- Informatienota Programma sociaal domein (2020/883976) in de commissie Samenleving op 3 december 2020 - Opinienota Gewoon in de Wijk: naar passende en betaalbare ondersteuning in het sociaal domein (2020/1187859) in de commissie Samenleving op 10 februari 2021
Besluit College d.d. 16 februari 2021	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. De verwervingsstrategie Gewoon in de Wijk vast te stellen. 2. De contracten maatwerkvoorzieningen Begeleiding en subsidies Sociale Basis en Sociaal Wijkteam te verlengen tot 1 juli 2022. 3. De subsidierelaties Sociale Basis en Sociaal Wijkteam te beëindigen per 1 juli 2022. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

De Verwervingsstrategie Voorzieningen Gewoon in de Wijk volgt op de informatienota Programma sociaal domein (2020/883976) en de opinienota Gewoon in de Wijk (2020/1187859). Gewoon in de Wijk is een samenvoeging van de verwerving van ondersteuning in de sociale basis, het Sociaal Wijkteam en de Wmo-maatwerkvoorziening Begeleiding¹. Op de genoemde onderdelen is een stelselwijziging nodig, omdat:

- het aanbod voor inwoners onvoldoende integraal en laagdrempelig is;
- de kosten van de maatwerkvoorziening Begeleiding niet goed beheersbaar zijn;
- de druk op het Sociaal Wijkteam is toegenomen;
- het stelsel samenwerking tussen aanbieders belemmert.

In de verwervingsstrategie is beschreven welke stelselwijziging het college beoogt² en volgens welke procedure het college deze wil realiseren. Gezien de impact van de stelselwijziging voor aanbieders kiest het college voor een dialooggerichte aanbesteding.

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De verwervingsstrategie Voorzieningen Gewoon in de Wijk vast te stellen.
2. De contracten maatwerkvoorzieningen Begeleiding en subsidies Sociale Basis en Sociaal Wijkteam te verlengen tot 1 juli 2022.
3. De subsidierelaties Sociale Basis en Sociaal Wijkteam te beëindigen per 1 juli 2022.

3. Beoogd resultaat

Een stelselwijziging die resulteert in passende en betaalbare ondersteuning in de sociale basis, het Sociaal Wijkteam en de Wmo-maatwerkvoorziening Begeleiding, door middel van een dialooggerichte aanbesteding.

¹ Het gaat in deze verwervingsstrategie over de huidige Wmo-maatwerkvoorziening ambulante begeleiding, dagopvang, kortdurend verblijf en ondersteuning van jongvolwassenen, en dus niet over andere Wmo-maatwerkvoorzieningen, zoals hulpmiddelen en hulp bij het huishouden. Daarnaast is er een directe relatie met ondersteuning op het gebied van Jeugd, Werk en Inkomen en Schulddienstverlening, omdat deze ook onderdeel uitmaken van de sociale basis, de opdracht van het Sociaal Wijkteam en ambulante begeleiding. Voor de verwerving van Jeugdhulp wordt een aparte opinienota en (regionale) verwervingsstrategie opgesteld in lijn met de uitgangspunten van Gewoon in de Wijk.

² Naast een eigen, Haarlemse analyse van goede ervaringen en verbeterpunten is gekeken naar voorbeelden van andere gemeenten. Voorbeelden van vier gemeenten zijn opgenomen in bijlage 3 van de verwervingsstrategie.

4. Argumenten

1. *Ondersteuning stelt inwoners in staat zich te redden in het dagelijks leven en mee te doen in de samenleving*

Hoofddoel van de te verwerven ondersteuning is inwoners in staat stellen zich te redden in het dagelijks leven en mee te doen in de samenleving. Uitgangspunt is dat je je weet te verhouden tot je omgeving, dat je kunt omgaan met je eigen beperkingen en met verschillen tussen mensen en culturen. Ondersteuning die uit die omgeving komt (sociaal netwerk en laagdrempelige voorzieningen) is vaak het meest duurzaam ('licht waar het kan'). Dat is niet alleen een kwestie van 'halen', maar ook van 'brengen': ondersteuning stelt inwoners in staat (weer) mee te doen en zo een bijdrage te leveren aan zijn of haar omgeving. Die omgeving krijgt voor een belangrijk deel gestalte in wijken en buurten, die dus tegelijkertijd vindplaats en oplossing van ondersteuningsvragen zijn. Waar nodig worden oplossingen buiten de wijk of buurt gevonden.

2. *We blijven binnen het beschikbare budget*

Uitgangspunt van de verwerving is dat we met de nieuwe contracten voor Gewoon in de Wijk binnen het door de gemeenteraad in de meerjarenprogrammabegroting bepaalde budgettair kader blijven voor de maatwerkvoorziening Begeleiding (vetgedrukte budgetten in onderstaande tabel). Datzelfde geldt ook voor het meerjarig geraamde budget voor de sociale basis (waarop voor 2022 en 2023 sprake is van een taakstelling van € 250.000,-) en het Sociaal Wijkteam.

Beschikbare budgetten Wmo	2021	2022	2023	2024	2025
Vervoersvoorzieningen	5.678	5.693	5.684	5.676	5.676
Woonvoorzieningen	2.567	2.658	2.658	2.658	2.658
Huishoudelijke ondersteuning	14.703	14.511	14.408	14.305	14.305
Ambulante Begeleiding	8.709	8.650	8.651	8.651	8.651
Begeleiding Dagopvang	2.985	2.940	2.940	2.940	2.940
Gezinsbegeleiding en jongvolwassenen	1.818	1.827	1.827	1.827	1.827
Overige voorzieningen volwassenen	108	108	108	108	108
Totaal taakstellingen Wmo	-119	-5.164	-5.164	-5.501	-5.501
Totaal	36.449	31.223	31.112	30.664	30.664

3. *Samenwerking met een beperkt aantal strategische partners*

Voor integrale ondersteuning aan inwoners is samenwerking tussen aanbieders nodig. Het college streeft daarom naar de vorming van één samenwerkingsverband van een beperkt aantal strategische partners per perceel. Dit samenwerkingsverband zorgt voor één aanspreekpunt richting de gemeente. Ook voor andere organisaties die voor het welzijn en het meedoen van inwoners van belang zijn, zoals scholen, woningcorporaties of huisartsen, ontstaan op deze manier herkenbare aanspreekpunten en samenwerkingspartners in de wijk.

Veel aanbieders zullen hun ondersteuning kunnen voortzetten als onderdeel van een samenwerkingsverband of als onderaannemer van zo'n samenwerkingsverband. Vanwege het open karakter van de procedure bestaat bovendien de mogelijkheid dat nieuwe aanbieders (uit Haarlem of van elders) zullen toetreden tot het stelsel. De ondersteuning van zelforganisaties, bewonersinitiatieven en andere kleine (vrijwilligers)organisaties wordt geborgd in het samenwerkingsverband.

4. Bekostiging zonder schotten met afdwingbare prestaties

Het college zal het samenwerkingsverband bekostigen met een vast bedrag per perceel ('taakgerichte bekostiging'). Op die manier ontstaat voor gemeente en partners een gedeelde verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en kosten van de ondersteuning van inwoners. Omdat in principe het hele spectrum van informele hulp tot meer specialistische ondersteuning binnen de opdracht valt, gaat er van deze manier van bekostigen een prikkel uit om ondersteuning zoveel mogelijk in de omgeving van inwoners te organiseren en duurdere, specialistische ondersteuning alleen in te zetten als dat nodig is. Vanwege de contractvorm zijn de prestaties van de aanbieder door de gemeente afdwingbaar, wat bij subsidieverlening niet het geval is. In combinatie met duidelijke afspraken over het monitoren van prestaties heeft de gemeente op deze manier dus meer mogelijkheden om te sturen op resultaten. Voor de gemeente heeft een taakgerichte bekostiging daarnaast de functie van een budgetplafond.

5. Zorgvuldige uitwerking in een dialooggerichte aanbestedingsprocedure

Conform artikel 2.38 lid 3 van de Aanbestedingswet 2012 geldt dat de SAS-procedure wordt toegepast voor opdrachten betreffende diensten voor gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening. Op basis van de SAS-procedure en vanwege de impact van de beoogde ontwikkeling wordt gekozen voor een dialooggerichte aanbestedingsprocedure. Onderdeel van deze procedure is een gefaseerde selectie van strategische partners en een gezamenlijke inhoudelijke uitwerking van de opdracht. Deze procedure duurt gemiddeld een half jaar langer dan een reguliere aanbestedingsprocedure. De bestaande afspraken met aanbieders worden daarom met een half jaar verlengd.

6. Verbintenis voor lange termijn

De beoogde stelselwijziging heeft tijd nodig en zekerheid voor aanbieders om in deze ontwikkeling te investeren. Om die reden wordt gekozen voor een contractduur van 8,5 jaar (van 1-7-2022 tot 1-1-2030). Na het derde jaar en na het zesde jaar vindt een evaluatie plaats op het model én op de prestaties van het gecontracteerde samenwerkingsverband. Vanzelfsprekend wordt deze evaluatie ook gedeeld met de raad, zodat ook de raad de mogelijkheid houdt om tussentijds bij te sturen. Indien sprake is van een negatieve beoordeling over de geleverde prestaties kan de overeenkomst tussentijds beëindigd worden.

Daarnaast zal het college op basis van nog vast te stellen indicatoren de kwaliteit en effectiviteit van de uitvoering voortdurend monitoren en daarover in overleg zijn met aanbieders. Indien nodig worden afspraken gemaakt over het bijstellen van de uitvoering. Wanneer dat niet leidt tot het gewenste resultaat heeft de gemeente ook dan altijd de mogelijkheid de overeenkomst tussentijds te ontbinden.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Impact voor aanbieders

De beoogde stelselwijziging heeft een flinke impact op aanbieders. Voor veel aanbieders zal de directe (financiële) relatie met de gemeente verdwijnen en voor een deel van de aanbieders zal in het geheel geen ruimte meer zijn.

Het college kiest voor een aanbestedingsprocedure waarin meer tijd wordt genomen om zorgvuldig en in dialoog tot de beoogde stelselwijziging te komen. De bestaande afspraken met aanbieders worden daarom met een half jaar verlengd.

2. Taakstelling op totale Wmo-budget is aanzienlijk

Zoals beschreven in de programmabegroting 2021 ligt er – gelet op de totale taakstelling voor de Wmo – een forse inhoudelijke opgave; zonder aanscherping van de kaders en het nemen van stevige inhoudelijke besluiten is het realiseren van de taakstelling, enkel door een nieuwe verwerving, onrealistisch. Bij de Kadernota zal het college een actualisering geven van de trends in de vraag naar ondersteuning en de ontwikkeling van de kosten. Daarin wordt ook meegenomen dat in 2022 een deel van de taakstelling mogelijk niet gerealiseerd kan worden, omdat voor de beoogde stelselwijziging een dialooggerichte aanbesteding nodig is die doorloopt tot medio 2022.

6. Uitvoering

Nadat de verwervingsstrategie is vastgesteld worden aanbieders geïnformeerd over het verlengen van de bestaande afspraken tot 1 juli 2022. De subsidierelaties in de Sociale Basis en met het Sociaal Wijkteam worden per die datum beëindigd. De volgende stap in het verwervingsproces is het vaststellen en publiceren van een preselectiedocument.

De commissie Samenleving wordt op de hoogte gehouden van de verwerving door middel van maandelijkse raadsinformatiebrieven. Het selectiedocument (perceelindeling/integraliteitseisen) wordt met de commissie Samenleving besproken (net als de verwervingsstrategie).

7. Bijlage

- Verwervingsstrategie Voorzieningen Gewoon in de Wijk: naar een toekomstbestendige sociale basis, begeleiding en sociaal wijkteam